

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/352/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317216680
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317216680.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holič a členiek senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO 47 967 692, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, proti žalovanému: I. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. L. XXX/XX, J., o zaplatenie 1.332,96 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 30Csp/221/2017-90 zo dňa 12.06.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 524 ods. 1, § 525 ods. 1, § 39, Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vecne argumentoval tým, že súd zaoberal tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky od žalovaného. Podľa názoru súdu úpravou § 92 ods. 8 Zákona o bankách mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Toto ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priechilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takéto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. Zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl.). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-

postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na rozpor postúpenia s ust. § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihladá súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky (ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách), je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný tvrdiť a preukázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1.332,96 eur s príslušenstvom. Žalobca odvodzuje svoje právo od zmluvy, ktorú žalovaný uzatvoril s Poštovou bankou, a.s., Bratislava, teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, čo je skutočnosť všeobecne známa. Túto pohľadávku voči žalovanému mal získať na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak povinný tvrdiť a preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

3. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, pretože žalobca nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Poštovej banky, a.s., voči žalovanému postúpená naňho, boli podmienky postúpenia splnené, t. j. nepreukázal (ani netvrdil) požiadavku 90-dňového omeškania a že bol žalovaný písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere a že takúto výzvu žalovanému aj odoslal a doručil. Je predovšetkým vecou žalobcu, aby pre prípad sporu vedel preukázať realizáciu oboch podmienok platného postúpenia. Pri tak dôležitom úkone je potom len logické, že žalobca má listiny potrebné pre prípadné uplatnenie práva na súde zasielať tak, aby ich doručenie preukázať vedel. Žalobca tak nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Žalobca síce v spore predložil listinu zo dňa 11.7.2014, označenú ako výzva na úhradu dlžnej sumy, avšak táto výzva je oznámením banky o predčasnej splatnosti úverovej pohľadávky (zo zmluvy o úvere zo dňa 28.1.2011). Kvalifikovanú výzvu, v ktorej by banka žalovaného vyzvala na plnenie dlžnej sumy, s ktorou by žalovaný bol v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní (a dala tak možnosť klientovi po písomnej výzve vyrovnať omeškané splátky úveru a predísť postúpeniu pohľadávky na tretiu osobu), žalobca súdu nepredložil. Vzhľadom na to, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovaný má voči žalobcovi podľa ust. § 255 ods. 1 v spoj. s § 262 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov konania v plnej výške, keďže bol v konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). S poukazom na to, že žalovanému žiadne preukázateľné trovy v konaní nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal, s tým, že o výške trov už nie je potrebné samostatne rozhodovať.

4. Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. zmenil tak, že návrhu vyhovie, uplatniac si trovy konania, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) CSP. Poukázal na článok doc. JUDr. Kristián Csach, PhD., LL.M. obsiahnutý v „Súkromné právo 1/2015“. V prípade § 92 ods. 8 ZoB nejde o kogentné ustanovenie v tom zmysle, že by si ho strany nemohli zúžiť, predmetné ustanovenie „poskytuje možnosť postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke“. Netvrdí, že by podmieňovalo možnosť postúpenia pohľadávok tými podmienkami a nezdá sa, že by ich považovalo za podmienky platnosti postúpenia. Nie je zrejmé, ako sa z normy, ktorá umožňuje cedovať pohľadávky aj na iné osoby, ako je banka, a aj bez súhlasu klienta, stala norma, ktorá

všeobecne podmieňuje platnosť cesie pohľadávky bez ohľadu na subjekt postupníka či súhlas dlžníka. Už samotný textuálny výklad predmetného ustanovenia indikuje, že právnym následkom v danej norme nie je „môže postúpiť“, ale : „môže postúpiť“ aj inej osobe ako je banka, a to aj bez súhlasu klienta“. Okrem textuálneho výkladu musíme pri výklade právnych predpisov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov na platnosť právneho úkonu mať na zreteli ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov, resp. pre neplatnosti posudzovať účel pravidla, ustanovujúceho neplatnosť právneho úkonu. Účelom § 92 ZoB je úprava výnimiek z bankového tajomstva, poukazujúc aj na dôvodovú správu. O tom, že by tieto podmienky podmieňovali platnosť právneho úkonu, niet v zákone ani v dôvodovej správe ani slova. Preto navrhuje vykladať vzťah medzi bankovým tajomstvom a platnosťou postúpenia tak, ako to urobil český najvyšší súd, resp. nemecký Spolkový súdny dvor. Porušenie bankového tajomstva (vrátane porušenia § 92 ods. 8 ZoB) nevedie k súkromnoprávnej sankcii v podobe neplatnosti postúpenia, ale k sankciám, predpokladaným zákonom o bankách, ako aj k zodpovednosti za škodu. Výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 07.04.2014 bola zároveň písomnou výzvou banky, a to v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB. Žalovaný bol v omeškani už od 08.12.2012, žalovaný bol do dňa postúpenia uvedenej pohľadávky, t.j. do dňa 10.10.2017 jednoznačne viac ako 90 dní v omeškani s plnením jeho peňažného záväzku. Na záver odvolateľ poukazuje aj na odlišné stanovisko sudcu a zároveň podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky, JUDr. Milana Lalička k rozsahu ochrany spotrebiteľa.

5. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.06.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP.

8. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh žalobcu je v celom rozsahu nedôvodný, keď aj podľa odvolacieho súdu je na daný prípad potrebné aplikovať ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že zmluva o úvere zo dňa 28.1.2011 uzavretá medzi Poštovou bankou a.s. a žalovaným je formulárová, ktorý formulár najprv podpísal žalovaný dňa 28.1.2011 ktorý vyplnil len žiadosť o poskytnutie úveru v bode 2 a tá obsahovala iba údaj o výške úveru (2.000,- eur) a dobu splácania (70 mesiacov). Poštová banka, a.s., Bratislava, ako veriteľ podpísala zmluvu neskôr - 28.1.2011 s vyplnením bodu 3, kde okrem úveru 2.000,- eur, počtu mes. splátok 70, sú uvedené aj ďalšie údaje, a to výška mesačnej splátky 54,- eur, dátum prvej platby, dátum konečnej splatnosti úveru 17.11.2016, úroková sadzba 24,5% p. a., RPMN 29,13% p. a., priemerná hodnota RPMN 18,48% p. a. a celková výška nákladov 1.793,45 eur. Pod týmito náležitosťami zmluvy v bode 3 je drobnejším písmom uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom. Žalovaný uhradil celkovo sumu 1.926,60 eur, ktorá bola započítaná vo výške 71,42 eur na poplatky, 1.187,14 eur na úroky/úroky z omeškania a 667,04 eur na istinu. Pôvodný žalobca

úver zosplatnil ku dňu 11.7.2014. Dňa 13.6.2017 uzatvorili Poštová banka, a.s., Bratislava ako postupca a žalobca ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej bola na žalobcu postúpená pohľadávka voči žalovanému zo zmluvy o úvere zo dňa 17.10.2013.

10. Tak ako súd prvej inštancie správne skonštatoval, aj podľa odvolacieho súdu bolo potrebné, aby sa súd v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

11. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

12. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade sa žalobcovi nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitímáciu, keď sice predložil zmluvu o postúpení pohľadávok, nepreukázal však splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Poštová banka, a.s. voči žalovanému ako dlžníkovi.

13. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu

zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

16. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukovú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Obč. zák. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zák., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Obč. zák. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Obč. zák. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

17. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Obč. zák., ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., bol postupník v súdnom konaní pred súdom prvej inštancie, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

18. V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že žalobca nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Poštovej banky, a.s., voči žalovanému postúpená naňho, boli tieto podmienky postúpenia splnené.

19. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta. V prípade, ak tento faktický úkon nebol riadne a preukázateľne vykonaný a doručený žalovanému, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitímáciu. Poštová banka, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku (ktorá je predmetom tohto sporu) voči žalovanému na žalobcu len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní

ex offa aj bez námietky žalovaného prihladiuť (porovnaj napr. aj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016).

20. Žalobca teda neuniesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa, teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebolo totiž preukázané doručenie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením jeho pohľadávky postupníkovi. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol.

21. Vzhľadom na uvedené treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bolo potrebné z tohto dôvodu žalobu zamietnuť.

22. Pokiaľ žalobca v odvolaní opätovne poukazoval na splnenie podmienky kvalifikovanej výzvy, už súd prvej inštancie vo svojom rozsudku správne poukázal na to, že žalobca síce v spore predložil listinu zo dňa 11.7.2014, označenú ako výzva na úhradu dlžnej sumy, avšak táto výzva je oznámením banky o predčasnej splatnosti úverovej pohľadávky (zo zmluvy o úvere zo dňa 28.1.2011). Kvalifikovanú výzvu, v ktorej by banka žalovaného vyzvala na plnenie dlžnej sumy, s ktorou by žalovaný bol v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní (a dala tak možnosť klientovi po písomnej výzve vyrovať omeškané splátky úveru a predísť postúpeniu pohľadávky na tretiu osobu), žalobca súdu nepredložil.

23. S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd sa nemohol stotožniť s odvolacími námietkami žalobcu, poukazujúcimi na dostatočné preukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie. Na záver odvolací súd dodáva, že vyššie uvedené právne závery vychádzajú aj z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (por. rozhodnutie sp.zn. 1 Cdo 147/2017).

24. Vzhľadom na nepreukázanie aktívnej legitímácie bolo už nadbytočným a nehospodárnym zaoberať sa ďalšími odvolacími argumentmi. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

25. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu v súlade s ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

26. Žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný. Z dôvodu, že žalovaný ale preukázateľne a účelne nevynaložil žiadne výdavky v súvislosti s týmto odvolacím konaním, ako to predpokladá § 251 CSP, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal s poukazom na čl. 4 ods. 2 CSP.

27. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).